

Escola Tècnica Superior d'Enginyeria de Telecomunicació de Barcelona (ETSETB, UPC)

Introducció

L'ETSETB, fundada el 1971, imparteix els ensenyaments d'Enginyeria en Telecomunicacions, Enginyeria Electrònica i la doble titulació de Telecomunicacions i Matemàtiques. L'Escola és un centre consolidat que té un prestigi molt reconegut i actualment té més de 2.100 alumnes. D'altra banda, té una llarga experiència en processos d'avaluació i cal dir que, en aquest sentit, va ser pionera en la participació en els plans experimentals d'avaluació, tant estatals com europeus.

Cronologia del procés			
Curs 1993-1994	Participació en el Pla experimental d'avaluació de les universitats		
Curs 1994-1995	Participació en el Pla pilot europeu d'avaluació de la qualitat		
Curs 1996-1997	Avaluació institucional de la qualitat	Autoavaluació	Setembre 1996 - març 1997
		Avaluació externa	Maig 1997
		Informe final	Octubre 1997
Curs 1997-1998	Primer seguiment de l'acord de planificació estratègica		
Febrer 2000	Segon seguiment de l'acord de planificació estratègica		
Curs 2001-2002	Seguiment del Pla de millora	Autoavaluació	Març - novembre 2001
		Avaluació externa	Desembre 2001

L'avaluació interna de l'ETSETB s'ha dut a terme en el marc del procés de planificació estratègica de la UPC. Així, un cop signat l'acord entre l'Escola i l'equip de govern de la Universitat es va establir una comissió de seguiment. Durant l'execució del Pla, però, es va produir un canvi en l'equip directiu i el nou va assumir el Pla, però va canviar l'ordre de les prioritats, per la qual cosa s'observa un cert desajust entre les dues etapes. L'objectiu de l'avaluació externa ha estat el d'avaluar la introducció de les millores detectades en el procés d'avaluació de la titulació d'Enginyer de telecomunicació de l'ETSETB dut a terme anteriorment, i el seu assoliment, i no pas l'avaluació del pla estratègic de l'Escola.

La valoració del Pla de millora inicial

El Pla estratègic de l'ETSETB té quatre grans línies d'actuació:

- Adequar la dimensió del centre a la seva capacitat i a les necessitats i demandes socials.
- Millorar la formació que reben els estudiants de l'ETSETB.
- Desenvolupar-se com a ens difusor i promotor de les TIC.
- Potenciar el desenvolupament del personal, la millora de les infraestructures, l'optimització dels recursos i la millora de la gestió i l'organització interna.

Pel que fa a l'adequació del Pla, s'ha observat que els objectius i les accions de millora dissenyades es corresponen amb el diagnòstic que es desprèn de l'avaluació institucional, l'avaluació EFQM i les enquestes a titulats. També s'ha considerat que la implicació de tots els col·lectius en la implantació del Pla ha estat positiva, especialment per part dels membres de l'equip directiu i l'administració del centre.

Si bé el Comitè d'Avaluació Extern considera que el Pla de millora és adequat, insisteixen a remarcar que posa més atenció en els objectius que no pas en les accions. També fan constar que el redactat dels objectius del Pla és massa genèric i poc entenedor i que hi ha punts febles que no tenen associada una acció de millora concreta. El disseny del Pla, en opinió dels experts, no conté prou informació sobre els recursos, els terminis i els responsables necessaris per impulsar les accions de millora.

Quant als resultats del Pla, tant el Comitè Intern com l'Extern destaquen que han estat bons, en especial pel que fa a l'objectiu d'adequar la dimensió del centre a la seva capacitat i a les necessitats i demandes socials. En aquest sentit, han remarcat la bona adaptació del primer curs al perfil del nous alumnes amb la posada en marxa del semestre zero, la qual cosa ha contribuït a millorar el rendiment acadèmic en la fase selectiva i, consegüentment, ha representat també un trànsit més fluid dels estudiants, evitant que s'acumulin alumnes repetidors en algunes assignatures.

Taula 1. Evolució de la demanda d'accés. ETSETB, UPC

	Curs 1996-1997	Curs 2000-2001
Demanda		
Alumnes totals matriculats	2.231	2.143
Nota de tall	6,52	7,28
Oferta de places	467	450
Demanda global	540	800
Demanda satisfeta en 1a opció	436	436

El segon objectiu de millorar la formació que reben els estudiants de l'ETSETB ha estat assolit parcialment, ja que, si bé resta pendent la reforma del Pla d'estudis, s'ha avançat en l'establiment de convenis de cooperació educativa i ha augmentat el nombre d'alumnes que fan estades de formació a l'estranger. Pel que fa als resultats acadèmics, tot i que la nota de tall ha augmentat en més de 0,75 punts i ha disminuït el fracàs en la fase selectiva, les taxes d'èxit i de rendiment (vegeu la taula 2) es mantenen en els mateixos nivells que els del curs 1996-97.

Taula 2. Evolució del desenvolupament de l'ensenyament. ETSETB, UPC

	Curs 1996-1997	Curs 2000-2001
Alumnes per grup al 1r cicle		
Teoria	80	60
Pràctica	40	60
Alumnes per grup al 2n cicle		
Teoria	60	60
Pràctica	30	60
Resultats		
Taxa d'èxit a la fase selectiva	48,3%	48,5%
Taxa de rendiment a la fase selectiva	62%	55%
Alumnes que no superen la fase selectiva**	39,48%	25,95%
Taxa d'èxit a la fase no selectiva	86,5%	82,0%
Taxa de rendiment a la fase no selectiva	85%	80%

* Dada final del curs 1998-99.
** Dada final del curs 1997-98.

L'objectiu de desenvolupar el paper de l'ETSETB com a ens difusor i promotor de les TIC s'ha considerat que no s'ha pogut assolir perquè és poc realista, ja que la imatge de l'Escola queda desplaçada pel protagonisme més gran de la UPC. Tot i això, s'han fet algunes accions de promoció i difusió del centre entre empreses i centres de secundària.

Finalment, pel que fa a l'objectiu de potenciar el desenvolupament del personal, la millora de les infraestructures, l'optimització dels recursos i la millora de la gestió i l'organització interna, cal dir que s'ha millorat l'equipament dels laboratoris, s'han impulsat accions de suport a la docència i ha disminuït el percentatge de professors associats, la qual cosa es pot considerar com una promoció del personal acadèmic. Encara cal dur a terme algunes accions planificades com ara l'auditoria de l'estructura organitzativa.

La valoració de la situació actual

Així mateix, la intenció d'aquest apartat no és de fer una anàlisi detallada de la situació actual de la unitat avaluada, sinó de destacar-ne els aspectes més rellevants que han estat analitzats pels comitès d'avaluació. Pel que fa al context institucional, cal dir que la titulació gaudeix d'una bona posició estratègica que li permet afrontar la competència d'altres centres, amb tot, el Comitè Extern recomana avançar en la projecció externa del títol.

En Comitè Extern considera que el perfil de formació és adequat però recomana reforçar l'àmbit de la gestió. També creu que caldria establir mecanismes efectius de coordinació entre les assignatures, per evitar repeticions, i implantar assignatures que integrin els coneixements de manera transversal. El procés de revisió del Pla d'estudis que la titulació té pendent també pot ser un bon moment per incorporar matèries de caràcter semipresencial.

Quant al desenvolupament de l'ensenyament, tant el Comitè Intern com l'Extern han coincidit a destacar la necessitat de disposar de més informació sobre la correspondència entre la càrrega docent associada a les assignatures i els crèdits que tenen assignats. A més, s'ha observat que els programes de les assignatures tenen una sobrecàrrega de continguts i, per tant, sovint no hi ha temps d'impartir-los tots.

Tot i la implantació d'un campus digital i la bona predisposició dels professors per dur a terme la docència virtual, no s'ha aconseguit que la docència per mitjà de la xarxa funcioni correctament. L'estratègia docent més utilitzada continua sent la classe magistral amb el suport de mitjans audiovisuals. D'altra banda, ambdós comitès valoren adequadament la mida dels grups i, pel que fa als mètodes d'avaluació, si bé s'ha valorat positivament el sistema d'avaluació continuada, s'hi han detectat algunes deficiències, exposades pels alumnes i que caldria revisar, que fan referència als calendaris, els terminis de lliurament de les qualificacions, els criteris d'avaluació, etc.

La plantilla de professors és adequada, però durant el procés d'avaluació s'ha posat de manifest la dificultat de poder comptar amb professors associats de prestigi professional reconegut que puguin donar una visió més propera del món empresarial i laboral.

Taula 3. Dades de l'evolució del professorat. ETSETB, UPC

	Curs 1996-1997	Curs 2000-2001
Professorat		
Catedràtics d'universitat	29	32
Titulars d'universitat	81	131
Catedràtics d'escola universitària	2	2
Titulars d'escola universitària	31	15
Associats	99	58
Altres	1	0

Les noves propostes de millora

Les noves propostes de millora no estan formalitzades en un pla concret; tot i així, el Comitè d'Avaluació Extern en destaca les següents: revisar el Pla d'estudis, insistir en la millora de les prestacions del campus digital i desenvolupar assignatures semipresencials, revisar el sistema d'exàmens parcials i mantenir l'actual línia de millora de les infraestructures. També recomana que s'estableixin prioritats per aplicar les accions del Pla de millora i que es faci un esforç per concretar-lo i evitar així reiteracions i vaguetats.